

Kuvassa Amanda Routasalo on Päkän lastenkirkon osastolla. Amanda on myös toimittanut tämän SPY:n jäsenkirjeen tekstit.

Lapsimessuilla oli paljon kruunupäitä

Lapsimessuilla 19-21.4.2024 Helsingin Messukeskuksessa oli Lastenkirkon pisteellä myös Spy:n edustusta.

Pyhäkoulukruunuja saattoi bongata ympäri messuhallia, ja paikalla ollut Päkälammis kertoo jakaneensa satoja sellaisia. Lähteen luotettavuudesta tämän asian suhteen ei kuitenkaan Spy mene takuuseen, sillä Päkän laskupää on mahdollisesti seonnut suuren kävijämäärän vuoksi.

Lampaan mukaan viikonloppu piti sisällään runsaasti vilskettä, mutta päällimmäiseksi mieleen jäänyt kokemus oli antoisa. Sunnuntaina järjestetystä Ilon kekkerit -kirkkomuskarista löytyi paljon pyhäkoulukruunupäistä kansaa.

Päkä-lampaana toiminut Amanda Routasalo voi todistaa, että Spy:n toimintaan pääsee mukaan: "Sanoin osittain vitsillä äidille viime vuonna, että seuraaville Lapsimessuille voin tulla lampailemaan, ja lopulta olinkin Päkänä."

Lastenkirkon osastolla jaetut vedellä kiinnitettävät tatuoinnit aiheuttivat Päkälle päänvaivaa. Tatuoinnit saatiin kuitenkin toimimaan, ja lopulta monen lapsen ja parin ei-tylsän aikuisenkin käsistä löytyi kuvia muun muassa Tutkimuspartion jäsenistä.

**Lapsimessut järjestetään seuraavaksi 11.-13.4. 2025.
Se on hyvä pyhäkouluretkikohde.**

Puheenjohtajalta

Olipa mukavaa tavata Kirkon juhlilla Finlaysonin kirkon ympäristössä Tampereella kauniissa kesäsäässä iloisia lapsia, vanhempia sekä teitä Spyläisiä! Erityisesti haluan kiittää teitä, jotka juhlien aikana päätitte liittyä SPYn jäseneksi.

Näin joukkomme kasvaa, ja saamme paremmin äänemme kuuluvii pyhäkoulun parhaaksi.

Kiitos myös Amanda Routasalolle, joka kirjoitti meille tämän kirjeen tekstejä.

Vuosi sitten Amanda oli tapaamassa SPYn lastenhallituksen jäseniä ja suunnittelemassa tulevia kokouksia heidän kanssaan. Nyt hän toimii rippikoulun isosena, ja on sen keskellä antanut aikaansa meille kokoamalla kesäkirjeemme.

Toivotan teille kaikille

kaunista ja siunattua kesää!

Aurinkoisin

terveisin, Eija Pakkala

Kuvat: Riitta Koivisto Finlaysonin kirkolla onnenpyörää pyörittämässä ja näkymä Särkänniemestä.

SPY tekee pyhäkoulun näkyväksi

Finlaysonin lasten katedraalin pihalta löytyi Lastenkirkon piste Kirkon juhlilla 17-19.5. Mukana päivysti myös Spy:n väkeä.

Finlaysonin lasten katedraalin pihalta löytyi Lastenkirkon piste Kirkon juhlilla 17-19.5, ja mukana päivysti myös Spy:n väkeä. Pisteellä vierailleet lapset pääsivät suunnittelemaan pyhäkoulu- kekseille käärepaperia SPY:n lastenhallituksen idean mukaisesti.

Lasten ja nuorten keskus järjesti yhdessä seurakuntien kanssa kevätretkiä huvipuistoihin. Kirkon juhlien aikaan retki suuntautui Särkänniemeen. Riemukkaana päivän keskellä seikkailivat myös Lasten kirkon kärryt, joista sai napata päähänsä pyhäkoulu-kruunun. Mahtoivatkohan ne pysyä päässä vuoristoradoissa? Tunnelmaa toi myös Särkänniemen lavalla laulava lapsikuoro, joka koostui n. 250 lapsi- ja nuorisokuorolaisesta ympäri Suomea.

Jyväskylässä järjestettiin 9-11.1.2024 Kasvatuksen päivät teemalla "Toivon polulla".

Tapahtuma kokosi n.1000 osallistujaa, lähinnä kirkon kasvatuksen väkeä. Paviljonkiin oli rakennettu oma varhaiskasvatukselle pyhitetty nurkkaus, johon oli mukava istahtaa humun keskellä. Sieltä saattoi bongata myös pyhäkoulun historian havinaa nykypäivää unohtamatta.

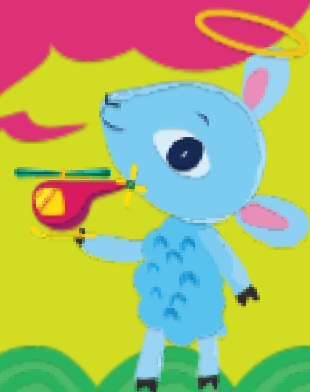
Huhtikuussa Helsingin sanomien välissä ilmestyi Perheiden Suomi -liite.

Yksi SPY:n keskeisimmistä tehtävistä on pitää huolta, että pyhäkoulun ilme pysyy raikkaana ja ajan hengenmukaisena.

Niinpä Päkä ja Pulmu saivat oman sivun teemalla juhlat.

Pysyyköhän pyhäkoulu-kruunu päässä vuoristoradassa?

Kuvassa Pirkko Nurminen ja häntä vuoden pyhäkoulunohjaajaksi ehdottanut lastenohjaaja Eeva-Maria Pyykkönen SPY:n vuosikokouksessa Finlaysonin palatsissa Tampereella.

Pirkon pyhäkoulussa viihdytään pitkään

Vuoden pyhäkouluohjaaja 2024 -tittelin saanut Pirkko Nurminen kertoo, että hän iloitsee päästessään omalla asiallaan välittämään Jumalan rakkautta. "Huomaan, että tällä on suuri merkitys. Se antaa itsellekin paljon," toteaa Nurminen.

Nurminen on pitänyt Hauhon seurakunnassa pyhäkouluja jo 20 vuotta, ja seurakunnassaan hänet tunnetaan monipuolisuudestaan ja innostavuudestaan. Vuonna 2013 pyhäkoulu muuttui Nurmisen ehdotuksesta perhepyhäkouluksi. Ensin Pirkolla oli työpari, mutta nyt hän on jatkanut sitä itsenäisesti. Pyhäkoulun kävijäkuunta on myös monipuolinen. Joukosta löytyy lapsia vanhempineen, mutta myös nuoria aikuisia. Nurmisen pyhäkoulun kohderyhmä on vuosien saatossa vaihtunut: "Koko ajan saa haistella, missä mennään." "Tulevaisuuden unelma on, että pyhäkoulu jatkuu".

Koulun tiloissa kokoontunutta pyhäkouluryhmää eivät rajoita seinät, ja Nurminen onkin tuonut pyhäkouluun mukaan lähiympäristön esimerkiksi pienten pyhiinvaellusten muodossa. Välillä on pidetty leiripäivää Pirkon perheen kodin pihapiirissä. Myös koulun pihassa sijaitseva kota on saanut olla monesti kokoontumispaikkana. Joskus on käyty viettämässä pyhäkouluja Evon retkeilyalueella sijaitsevassa torpassa.

Pyhäkoulun toiminta ei myöskään jää vain oman ryhmän sisäiseksi, vaan pyhäkoululaiset ovat päässeet toteuttamaan asioita yhdessä muiden seurakuntalaisten kanssa: "Meillä on ollut Pikku-pappilassa kirkkokahvitusvuoro ja olemme olleet lukemassa kirkossa tekstejä. Tuomasmessuun tehtiin alttari." Rippikoululaisten tutustumiskäynti-listalla on myös Pirkon pyhäkoulu. Nurminen hyödyntää pyhäkoulussaan monenlaisia materiaaleja ja innostuu uusista mahdollisuuksista. "Pieni on suurin" -lehdessä on löytynyt materiaalia ja ideoita syntyä myös yhdessä pyhäkouluun osallistuvien kanssa. Myös musiikki on heidän pyhäkoulussaan erityisen tärkeää. Pirkon mukaan musiikki toimii sekä rauhoittavana tekijänä että yhteisöllisyyden luoja. Musiikki antaa myös keinoja hassutella. Suomen Pyhäkoulun Ystävät ry:n hallitus kiittää Pirkko Nurmista hänen tärkeästä työstään lasten ja perheiden hyväksi. Toivotamme sinulle Jumalan siunausta ja kaikkea hyvää!

Johanna Routasalo tietää, mitä seurakuntien verkkosivuilla sanotaan pyhäkoulusta.

Miten päädyit pyhäkoulutoiminnan kehittämisen koordinaattoriksi?

Teen normaalisti töitä Salon seurakunnassa pyhäkouluista vastaavana lastenohjaajana. Sen lisäksi olen ollut useita vuosia Suomen Pyhäkoulun Ystävät Ry:n hallituksessa. Olimme jo pitkään haaveilleet, että SPY:llä olisi mahdollisuus palkata joku kehittämisen koordinaattoriksi. Nyt se mahdollistui ja minua pyydettiin hommaan. Pestin kesto on yhteensä kaksi kuukautta.

Mitä teit keväällä ja mitä odotat syksyltä?

Ensimmäinen jakso 29.4-26.5 alkoi vauhdikkaasti. Kävin läpi kaikkien Suomen ev.lut kirkon seurakuntien verkkosivut, ja tutkin mitä pyhäkouluista kerrotaan ja minkälaisia pyhäkouluja on. Sen jälkeen aloin soittelemaan ja kyselemään lisää. Tavoitteeni oli ottaa kattavasti yhteyksiä eri puolille Suomea ja keskustella niin työntekijöiden kuin vapaaehtoisten pyhäkoulunohjaajien kanssa. Sain olla mukana myös Kirkon Juhlilla sekä SPY:n vuosikokouksessa. Syksyllä jatkan omaa työtäni Salossa ja sen rinnalla tätä, eli molempia 50 % yhteensä kuukauden, elosyyskuussa.

Keväällä pyysin ihmisiä kirjoittamaan pyhäkouluistaan pieniä juttuja, jotka tulevat verkkosivuillemme. Juttujen pointti on koota mahdollisimman monipuolisesti ideoita ja innostusta siihen, mitä kaikkea voi tapahtua ja tehdä pyhäkouluissa. Moni on jo lupautunut tähän hommaan, kiitos! Vielä mahtuu mukaan uusia juttuja!

Tärkeä osa kevättä ja tulevaa syksyä on Lastenhallituksen toiminta. Toivon kovasti, että lisää lapsia saadaan innostumaan mukaan. Seurakuntiin soitellessani, moni lupasi viedä viestiä eteenpäin. Työ jatkuu syksyllä yhteydenotoin lapsiin ja perheisiin. Se, että lapset saavat olla aktiivisia toimijoita ja osallisina päätöksenteossa on avain siihen, että tämä työ kantaa sekä paras tapa kehittää pyhäkoulutoimintaa.

Johanna Routasalo laittoi hihat heilumaan Kirkon juhlilla lasten ja perheiden kohtaamiseksi.

Syksylle on myös sovittu kaksi vierailua, rovastikunnallinen sekä erään seurakunnan pyhäkouluporukalla. Tarkoitus on tavata pyhäkoulun merkeissä **tulevaisuustyöskentelyä** -teemalla.

Mikä sykehdytti eniten?

Yhteydenotot olivat monelta osin liikuttavia. Monelle pyhäkoulu on sydämen asia. Huoli pyhäkoulun tulevaisuudesta on yhteinen, ja iloitsin siitä, kun saatoin kertoa terveisiä toimivista pyhäkouluista. Kuulin eräältä, että puheluni oli antanut puhtia omaan työhön ja uusia näkökulmia. Se, että monen kanssa yhteistyö jatkuu syksyllä, tuntuu kivalta. Vuoden pyhäkoulunohjaajan palkitseminen vuosikokouksen yhteydessä oli myös hieno hetki! Olen kiitollinen siitä, että meillä on SPY ja kaikki sen jäsenet. Yhdistyksen toimintaa on ilo esitellä!

SPY:n lastenhallitus etsii uusia jäseniä

Spy:n Lastenhallituksessa ahertaa nuoria vastuunkantajia, jotka kokoontuvat niin etänä kuin kasvotustenkin. Hallitus on toiminut jo pari vuotta, ja nyt mukaan etsitään taas uusia jäseniä. Ikähaarukka on ollut laajimmillaan 2-13 -vuotta, ja osallistua voi myös yhdessä oman aikuisen kanssa. Järjestäytymiskokous toteutetaan syksyllä 2024. Haaveilemme, että jokaisen hiippakunnan alueelta löytyisi jäseniä hallitukseen. Meille on erityisen tärkeää kuulla lapsia ja heidän toiveitaan pyhäkouluun sekä tulevaisuuteen liittyen, ja näin kehittää pyhäkoulua uusien sukupolvien arvostamaan suuntaan.

Lastenhallituksen jäsenenä toimiva Elias kertoo hallituksessa työskentelyn olleen kivaa. Hän on pitänyt siitä, kuinka kokouksissa keskustellaan ja päätetään yhdessä asioista. Elias on kokenut, että hän ja hänen mielipiteensä ovat kirkolle tärkeitä. Mukavana bonuksena Lastenhallituksen jäsenet pääsevät Lapsimessuille SPY:n piikkiin, ja Elias kommentoi Lapsimessuja näin: "Kivointa oli olla mummun kanssa, kierrellä pisteitä, oppia uusia asioita ja laittaa pyhäkoulukruunu päähän. Toivon, että pääsisin jatkossakin pyhäkoulukokouksiin ja Lapsimessuille!" Jos tunnet toisen Lastenhallituksen toimintaan mukaan lähtemisestä innostuneen lapsen, ota ihmeessä yhteyttä!
info@pyhakoulunystavat.fi

Käteviä verkkokoulutuksia pyhäkoulunohjaajille

SPY:n strategiassa ja Polku-toimintamallissa painotetaan seurakuntalaisten osallisuutta. Vapaaehtoisia pidetään arvossa ja heidän työlleen annetaan tukea. Kannustammekin sinua tulemaan mukaan ja kutsumaan pyhäkoulunohjaajia **Päkän ja Pulmun uusia vinkkejä käsittelevään erityisesti vapaaehtoisille suunnattuun webinaariin torstaina 29.8 klo 18.**

Tervetuloa mukaan! [Ilmoittautuminen tästä linkistä.](#)

Pyhäkoulun ajankohtaispäivä tulossa tammikuussa 2025

Nyt on hyvä aika varata kalenteriin ja budjettiin Pyhäkoulun ajankohtaispäivä 18.1.2025 klo 10-15, joka järjestetään verkkokoulutuksena. Koulutuksessa pohditaan, mikä on pyhäkoulun paikka muuttuvassa ajassa ja seurakunnassa? Miten raamatunskerkotukset tukevat lapset suhdetta Jumalaan ja kurkistetaan piiloleikin teologiaan. Ilmoittautuminen STEP-koulutuksen verkkosivuilta.

Viime tammikuussa ajankohtaispäivään osallistui huikea määrä, 60 pyhäkoulusta innostunutta. Eräs osallistuja totesi, että tuntui hyvältä nähdä muitakin saman asian äärellä iloitsevia. Verkkokoulutukseen voi ilmoittaa myös koko pyhäkoulutiimin kerralla!

Tule lasten valtakuntaan –video on valmis

Spy:n järjestämän sävellyskilpailun voittaneeseen lauluun saatiin tehtyä upea musiikkivideo kevään aikana. Videolla laulavat oululaiset Teuvo Pakkalan koulun musiikkiluokkalaiset Maria Viitasaaren johdolla. Laulun sovittu ja äänitti Ismo Koskela. Pyhäkoulun mallia videolla näyttävät Helsingin Lauttasaaren seurakunnan pyhäkouluoporukasta Hilda, Hulda, Sofia, Anne ja Vilho. Laulu ja siihen liittyvät materiaalit on tarkoitettu avuksi ja iloksi pyhäkouluille ympäri Suomea. Miten sinä voisit käyttää sitä omalla paikkakunnallasi tai pyhäkouluryhmässäsi? Video, nuotit ja äänite löytyvät Spy:n nettisivuilta. Siellä on myös muuta "Tule lasten valtakuntaan" brändimateriaalia. Käy kurkkaamassa!

Tule lasten valtakuntaan

Säv. Maaru Ala-Hynnä ja Kristiina Korhonen

D G A D

1. Tu - le las - ten val - ta - kun - taan, tu - le py - hä - kou - luun.

5 D G A D

Tu - le mu - kaan va - el - ta - maan pää - si - äi - sestä jou - luun.

9 D G/D Em A

Tu - le las - ten val - ta - kun - taan. Tut - tu - ja saat siel - lä.

13 D G Em A D

Ka - ve - rei - den kans - sa kul - jet seik - kai - lu - jen tiel - lä.

2. Tule lasten valtakuntaan.
Siellä kaikuu laulu.
Siellä syntyy tarina
tai ikioma taulu.
Tule lasten valtakuntaan,
opit paljon uutta,
ihmetellään Taivaan Isän
suurta salaisuutta.

3. Tule lasten valtakuntaan,
se on sulle juuri.
Jännittäviin kertomuksiin
kutsuu kirja suuri.
Tule lasten valtakuntaan.
Rukoilla voit aina.
Taivaan Isä lähellä on
nyt ja sunnuntaina.

**PYHÄKOULU
ON LASTEN
VALTAKUNTA**

SPY on luonteva toimija iltarukouksen edistämisessä

Pyhäkoulun ystävien vuosikokouksen aluksi piispainkokouksen teologinen sihteeri Anna-Kaisa Inkala innosti pitämään yllä rukousta. Hänen esitykseensä voi tutustua pyhakoulunystavat.fi sivustolla.

Kuvassa Anna-Kaisa on vasemmalla onnittelemassa vuoden pyhäkoulunohjaajaa Pirkko yhdessä SPY:n puheenjohtajan Eija Pakkalan ja koordinaattorin Johanna Routasalon kanssa.

Iltarukousviikko edeltää mikkelinpäivää. Pyhäkoulussa mm tutkia mitä eroa näissä kuvissa on. Lisää materiaalia: Lastenkirkko.fi

Piispainkokouksen sihteeri Anna-Kaisa Inkala oli mukana vuosikokouksessa. Hän piti alkuhartauden sekä esitteli piispainkokouksen kampanjaa, ja keskustelu kävi vilkkaana. Kuulimme, miten piispat ovat tehneet työtä rukouselämän edistämiseksi ja vahvistamiseksi. Heiltä ilmestyi "Rukouksen kaipuu" -niminen kirjanen 23.10.2023. Julkaisu löytyy evl.fi-sivuilta Piispankirjeiden alta. Kirjasesta löytyy ajatuksia myös pyhäkouluun.

Vuosikokous Tampereella Finlaysonin palatsissa 18.5 oli tunnelmaltaan lämmin, ja sääntömääräisten asioiden lisäksi oli mukavaa kuulla terveisiä pyhäkoulurintamalta eri puolilta Suomea. Huipennuksena oli Vuoden pyhäkoulunohjaajan palkitseminen!

Suomen Pyhäkoulun Ystävät on luonteva toimija iltarukouksen edistämisessä: Iltarukouskuutiohan ovat jo tutuksi tullut hengellistä elämää tukeva SPY:n tuote. Toteutamme mielellämme myös sinun ideasi rukouselämän edistämiseksi. [Linkki.](#)

Seuraava vuosikokous järjestetään Seinäjoella

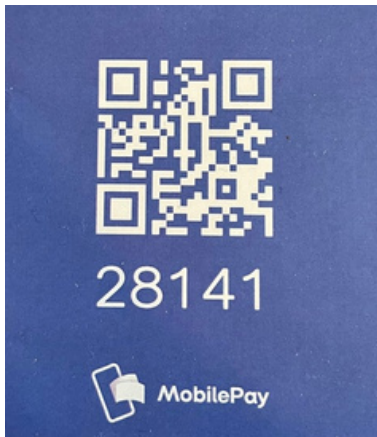
24.5.2025. Lapuan hiippakunnasta voi jo alkaa etsiä vuoden pyhäkouluohjaajaehdokasta!

Kiitos kun tuet!

Olemme kiitollisia jokaisesta pyhäkoulun ystävästä! Jäsenyys itsessään on jo toiminnan tukemista. Se, että puhut pyhäkoulusta hyvää, toimit mahdollisuuksiesi mukaan pyhäkouluun liittyvissä tilanteissa ja rukoilet asian puolesta on myös upeaa.

Tiesitkö, että jäsenenä voit osallistua hallituksen kokouksiin sekä olla mukana toteuttamassa ja ideoimassa uutta. Jäsenmaksun maksamalla tukesi menee hyvään monin eri tavoin. Voit myös pyytää seurakuntaasi keräämään SPYlle kolehdin tai muuten innostaa tuttaviasikin tukemaan toimintaamme. Kiitos!

SPY hallituksen jäsenet

Eija Pakkala, Jyväskylä Mirva Lehtinen, Kuusankoski
Eleonora Printz, Parkano
Johanna Routasalo, Salo
Anna-Mari Kaskinen, Helsinki
Riitta Koivisto, Helsinki

Sihteerinä Anita Ahtiainen

Ota yhteyttä: info@pyhakoulunystavat.fi

Mitäs jos laulettaisiin yhdessä?

Spy:n hallituksen mielessä on muhinut Rakkaimmat pyhäkoululaulut -konseptin luominen. Tarkoitus on tehdä materiaalia, jonka avulla olisi helppo toteuttaa konsertti omassa seurakunnassa. Jos sinulla on samansuuntaisia ajatuksia, tule mukaan ideoimaan. Rakkaimmat pyhäkoululaulut -ajatus puhuttelee odotettavasti heitä, jotka jo valmiiksi tuntevat aihealueen. Toivomme, että tulevat materiaalit mahdollistaisivat mahdollisimman monen uuden löytävän laulut ja samalla yhteisen musiikin rikkauden.

Alla oleva Anna-Mari Kaskisen aivan uusi "Laula pyhä sydämeen" -sanoitus kiteyttää sen mikä olisi niin isomman kuin pienemmänkin konsertin tunnelman tavoite. Kautta pyhäkoulun historian laulamisaikana on ollut tärkeä rooli tuoden turvaa, apua ja kristillistä sanomaa. Laulaminen tuo eri sukupolvet luontevasti yhteen.

Laula pyhä sydämeen

1. Laula pyhä sydämeen.

Laula Jumalasta.

Taivaan Isä rakastaa
aikuista ja lasta.

2. Laula ilo sydämeen

Laula Jeesuksesta.

Rukoukset kuulee hän,

Laula rakkaudesta.

3. Laula rauha sydämeen,

ja kun huoli kohtaa,

Pyhä Henki sinua

lohduttaa ja johtaa.

kerto

Milloinkaan et yksin jää.

Jumala on täällä.

Laula pyhä sydämeen,

jokaisella säällä.

Lapsuudesta vanhuuteen,

kanssasi hän kulkee.

Joka päivä uudelleen,

meidät syliin sulkee.

